

2 квітня- Міжнародний день дитячої книги

Книга – це віконце, через яке діти бачать і пізнають світ і самих себе.

В.О. Сухомлинський

Міжнародний день дитячої книги – свято, встановлене з ініціативи та за ухвалою Міжнародної ради дитячої книги. Відзначається щороку 2 квітня (починаючи з 1967 р.) у день народження великого казкаря Ганса Крістіана Андерсена (1805–1875 рр.). Цим підкреслюється надзвичайно важлива роль дитячої книги у формуванні духовного та інтелектуального обличчя нових поколінь Землі.

В історії літератури мало знайдеться письменників, які би заслуговували на звання:

«Великий казкар», «Добрий чарівник», «Король казок».

У казках Андерсена добро і любов перемагають, але інколи його твори залишають легкий смуток і роздуми. Після читання хочеться помовчати, побути сам на сам зі своїми почуттями, а потім знову повернутися до книжки. Письменник спеціально нікого не повчає, нічого не проголошує, він просто веде нас по своїй казковій країні й спонукає думати і співпереживати.

Чарівному казкарю Андерсену належать романи, п'єси, вірші, проте в літературі він залишився перш за все як автор казок та історій,

що склали 24 збірки, виданих в 1835–1872. Світову славу Андерсену принесли його казки, в яких поєднується романтика і реалізм, фантазія та гумор і сатира. Біографія Андерсена теж нагадує казку, особливо якщо з довірою поставитися до його розповіді про себе в двох великих мемуарних картинах «Казка мого життя». Твори Андерсена спонукали українського композитора Жанну Колодуб до створення багатьох музичних творів для дітей. Серед них — «Снігова королева» та інші.

Традиції святкування

Зазвичай до 2 квітня у багатьох країнах приурочують проведення тижня дитячої та юнацької книги. Відбувається дуже багато цікавих та змістовних заходів, які неможливо забути: виставки і фестивалі, конкурси і конференції, на яких показують, читають та обговорюють найкращі видання світу. А театральні колективи готують вистави за сюжетами найцікавіших дитячих книг. І всюди, у всіх країнах, королем свята по праву вважається Андерсен, чий внесок у світову дитячу літературу був і залишається неперевершеним.

Традиційно одна з національних секцій ІВВУ виступає спонсором чудового свята. Обрана секція запрошує популярного письменника для написання особливого послання для всіх дітей світу, а відомі художники на його основі створюють оригінальний плакат. Також у школах різних країн світу з нагоди свята представники ІВВУ організовують урочисті заходи для дітей,

зустрічі з авторами і ілюстраторами, конкурси на найкращий твір тощо.

Щакож у цей день, раз на два роки, дитячим письменникам і художникам присуджується головна нагорода – **Міжнародна премія імені Г. К. Андерсена** із врученням золотої медалі. Цю найпрестижнішу міжнародну нагороду часто називають «Малою Нобелівською Премією». Золоту медаль із профілем великого казкаря лауреатам вручають на черговому з'їзді конгресу Міжнародної ради з дитячої книги.

Першим лауреатом Міжнародної премії імені Г.К. Андерсена стала англійська письменниця **Елеонор Фарджон** у 1956 р., а 1958 премію одержала **Астрид Ліндгрен** із Швеції. Лауреатами Міжнародної премії стали відомі дитячі письменники **Джанні Родарі, П'єр Янссон, Кристине Нестлінгер, Джеймс Крюсс, Богумила Ржиза, Катарина Патерсон, П'єт'єна Маврина** та інші.

А ще Міжнародна рада з дитячої книги має право нагородити особливою відзнакою – **Почесним диплом** за окремі книги для дітей: за найкращі переклади мовами світу та ілюстрування.

У наш складний і бурхливий час, коли стрімко зростає потік інформації, що його дістає дитина з усіх можливих джерел, твори дитячих письменників проходять випробування на подальше життя. Наталя Забіла — одна з найстарших українських письменниць, яка писала переважно для дітей. Впродовж усього творчого життя вона сповідувала один принцип: для дітей треба писати так само добре, як і для дорослих, і навіть ще краще. Саме тому книжки письменниці й донині читають, знають і люблять. Зроблене Наталею Львівною в дитячій літературі важко переоцінити. Адже вона була фундаторкою української радянської дитячої літератури і стала її досвідченим майстром. Великою популярністю у юних читачів користуються збірки: «Під ясним сонцем», «Веселим малюкам», «У широкий

світ», «Оповідання, казки, повісті», «Стояла собі хатка». Однією з найкращих книжок Наталі Забіли є цикл віршованих оповідань «Ясоччина книжка».

Відома українська поетеса Ганна Чубач казки почала складати для молодших сестер. Стіна в маленькій кімнаті письменниці завішана картинами. На них герої казок і віршів Чубач — ворони, коти і лебеді. Вони намальовані лаком для нігтів і прикрашені бісером. Сама поетеса говорить, що її казки не придумані, а життєві. 1983 року видавництво «Веселка» видало її першу дитячу книжку «Йшла синичка до кринички». Пізніше вийшла книжка «Веселі чомучки», а ще Ганна Чубач написала 11 абеток для дітей. Дитячі книги вбирають у себе цілий світ: все цікаве, що трапляється на світі, рано чи пізно в них потрапляє. Їх нескінченне строкає різноманіття тішитиме все нові й нові покоління дітей.

Найкращі дитячі книжки:

- ❖ **Алан А. Мілн** – «Вінні Пух»;
- ❖ **Льюїс Керролл** – «Аліса в країні Чудес»;
- ❖ **Астрід Ліндгрен** – «Пеппі Довга панчоха», «Пригоди Малюка та Карлсона»;
- ❖ **Шве Янссон** – низка книг про Мумі-троля;
- ❖ **Даніель Дефо** – «Робінзон Крузо»;
- ❖ **Джеральд Дарелл** – «Моя сім'я та інші тварини»;
- ❖ **Роальд Дал** – «Чарлі і шоколадна фабрика»;
- ❖ **Памела Ліліан Превенс** – «Мері Поппінс»;
- ❖ **Джанні Родарі** – «Пригоди Чипполіно», «Золотий голос Джельсаміно»;
- ❖ **Антуан де Сент-Екзюпері** – «Маленький принц»;
- ❖ **Джеймс Крюс** – «Пім Палер, або Проданий сміх»;
- ❖ **Марк Твен** – «Пригоди Тома Соєра та Текльбері Фінна»;

- ❖ *Джонатан Свіфт* – «Мандри Гуллівера»;
- ❖ *Редьярд Кіплінг* – «Книга джунглів», «Ріккі-Тіккі-Таві»;
- ❖ *Рафаель Сабатіні* – «Одісея капітана Блада», «Хроніки капітана Блада»;
- ❖ *Роберт Луїс Стівенсон* – «Острів скарбів»;
- ❖ *Жуль Верн* – «П'ятнадцятирічний капітан», «Діти капітана Гранта»;
- ❖ *Сельма Лагерлеф* – «Дивовижна подорож Нільса Хольгерссона з дикими гусями по Швеції».

Найкращі твори української дитячої літератури:

- ❖ *Всеволод Нестайко* – «Пореадори з Васюківки»;
- ❖ *Наталя Забіла* – «Ясоччина книжка», «Про малят і про звірят»;
- ❖ *Марія Познанська* – «Про чудо-ліс, що на полі зріс», «Любій малечі про цікаві речі»;
- ❖ *Микола Прубайні* – «Крила рожевої чайки», «Лахтак», «Шхуна «Колумб», «Про дівчинку Наталочку та сріблясту рибку»;
- ❖ *Анатолій Костецький* – «Мінімакс – кишеньковий дракон, або День без батьків»;
- ❖ *Оксана Іваненко* – «Лісові казки»;
- ❖ *Олександр Дерманський* – «Володар макуци, або Пригоди вужа Ониська», «Король буків, або Паємниця Смарагдової Книги»;
- ❖ *Марина та Сергій Дяченки* – «Пригоди Марійки Михайлової», «Габріель і сталевий лісоруб»;
- ❖ *Леся Вороніна* – «Паємне товариство боягузів»;
- ❖ *Ніна Воскресенська* – «Легенда про Бовдура Великого», «Дивовижні пригоди Наталки в країні часу»;
- ❖ *Марина Павленко* – «Лісовичок повертається».
- ❖ *Василь Голобородько* – «Віршів повна рукавичка», 2010;

- ❖ *«Рукавичка», народна казка, 2011;*
- ❖ *Мар'яна Савка – «Казка про Старого Лева», 2011;*
- ❖ *Іван Андрусяк – «Вісім днів із життя Бурундука», 2012;*
- ❖ *«Ріпка. Стара казка, по-новому розповів Іван Франко», 2012;*
- ❖ *Романа Романишин, Андрій Лесів – «Зірки і макові зернята», 2014;*
- ❖ *Леся Українка – «Лісова пісня», 2014;*
- ❖ *Роман Сциба – «Із життя хитрих слів», 2013;*
- ❖ *Парас Прохасько, Мар'яна Прохасько – «Хто зробить сніг», 2013;*
- ❖ *Романа Романишин, Андрій Лесів – «Війна, що змінила Рондо», 2015.*

ПОВІР У КАЗКУ

Повір у казку і усе здійсниться,
 Що мріється уже які роки.
 І принц чарівний на коні присниться,
 Все буде добре казці завдяки.
 А в рік Новий прийдуть нові надії,
 Що ж усміхнися сонечку вгорі.
 Хто щастям долю обділити сміє?
 Не дасть злетіти мріям до зорі?
 Повір у казку. І живи щасливо,
 Перетерпіти зможеш тільки ти,
 Перебороти і створити диво,
 І досягнути власної мети.
 А як іще? Від кого поміч ждати?
 Хто принесе тепло і радість в дім?
 І хто казкові возведе палати,
 Щоб ти жила, немов принцеса, в нім....

Таких нема й на горизонті нині,
А жити треба... Час бере своє.
Усі довкола добрі і гостинні,
Та щось фальшиве у стосунках є.
Що від чужих у цім житті чекає,
Коли свої, чужіші, як чужі?
І бідам всім не можна ради дати,
Здається на останнім рубежі
Стоїш уже і думаєш сьогодні,
Чи втонеш і не подадуть руки...
Ох люди-люди, то ж на все ви годні...
І так було завжди, в усі віки.
Що ж треба вибиратися зі скрути
І злу наперекір вперед іти.
В житті мирському треба сильним бути,
Щоб за собою й інших повести.
Повір у казку й зможеш подолати
Усі перипетії й дике зло.
В житті людині треба небагато,
Щоб сонечко надії зацвіло,
Й любов світила, як зоря казкова,
І не прийшла на землю цю війна...
Підтримка щоб була і щире слово.
Хоч ти поміж людей, але одна...
Повір у казку і усе здійсниться,
Все буде добре, як біда пройде.
А принц із білого коня спішисться
Й тебе за руку в казку поведе.
Повір у диво і повір у мрію.
Так тяжко-важко буде не завжди.
В житті ніколи не втрачай надію,
А з вірою у серденьку іди!

Н. Красоткіна